

298748 - Rızık ile ölüm ilişkisi

Soru

Ölüm rızka bağlı olduğu söylenir, şayet Ademoğlu'nun rızkı biterse ölür. Ancak rızkın birkaç çeşit olduğunu düşünüyorum. Örnek olarak mal rızkı bir kimsenin başkasının üzerinde borcu olur fakat bunu tahsil etmeden ölür. Çalışan bir işçi hak ettiği ücreti alamadan ölür. Çok sağlıklı olan da ölüyor. Peki, borç, ücret ve sağlık birer rızık değiller mi? Şayet insanın ölümü bir rızkın bitmesine bağlıysa hangi rızık türü bitmesiyle insan ölür?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Bittiği zaman ölümüne neden olan rızık, eceldir.

İnsan eceli: insanın dünyada kalış süresidir. Böylece bu rızık sona ererse insan ölür.

İnsan da diğer varlıklar gibi bir ertelenmeyen veya öne çekilmeyen bir ecele sahiptir. Bir şeyin eceli süresinin sona ermesidir, ömrüdür. Ömür kalım süresidir. Ecel, ömrün bitimiyle sona erer.

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'in şöyle dediği rivayet edilmiştir: "Yüce Allah'ın Arşu su üstüneyken ve gökleri ve yerleri yaratmadan elli bin sene önce varlıkların kaderini takdir etmiştir"

Muslim /2653

Yüce Allah şöyle buyurdu: "Her milletin belli bir eceli vardır. Onların eceli geldi mi, ne bir an geri kalabilirler, ne de öne geçebilirler." Araf/34

Yüce Allah olanları ve olacakları meydana gelmeden bilir. Kimin anne karnında, kimin yıkımda, kimin boğularak öleceğini veya kimin hangi sebeple öleceğini bilir. Kimin yatağında kimin zehir veya kılıçla öleceğini vb. yöntemlerle öleceğini bilir. (Cemi mesail mecmua sabie 37)

İnsanın ömrü rızkın geneline dahildir. İnsanın eceli sona erdiğinde kendisine verilen rızık da bitmiş olur. Bir rivayet göre müminlerin annesi Ummu Habibe şöyle demiştir: Allahım! Beni eşim Rasulullah'la ve babam Ebu Süfyanla ve kardeşim Muaviye ile yaşat. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: Sen Allah'tan farklı eceller sayılı günler ve paylaştırılmış rızıklar talep ettin. Şüphesiz Allah, bir şeyi zamanından önce yapmaz hiçbir şeyi de zamanından ötesine ertelemes. Şayet sen Allah'tan seni ateş azabından ve kabir azabından seni korumanı isteseydin senin için daha hayırlı ve daha iyi olurdu. (Muslim 2663)

İkincisi: soruda söylenen sözün doğru ve mantıklı bir anlamı var.

Zira rızık, insanın dünyadan ve bu varlıktan ihtiyaçlarını giderdiği şeydir. Böylece rızık insan hayatında ihtiyacını giderdiği her şeyi kapsar. Yüce Allah şöyle dedi: “(Miras düşmeyen) akrabalar, yetimler ve muhtaçlar mirasın bölüştürülmesi esnasında, orada hazır bulunurlarsa, onları ondan rızıklandırın, gönüllerini alarak güzel söz söyleyin.” Nisa/8

Karun kıssasında şöyle buyurdu: Şüphesiz Kârûn, Mûsâ'nın kavmindendi. Onlara karşı azgınlık etti. Biz ona, anahtarlarını (bile taşımak) güçlü bir topluluğa ağır gelecek hazineler verdik. Hani, kavmi kendisine şöyle demişti: “Böbürlenme! Çünkü Allah, böbürlenip şımaranları sevmez.....Daha dün onun yerinde olmayı arzu edenler, “Vay! Demek ki Allah, kullarından dilediği kimselere rızık bol verir ve (dilediğine) kısarmış. Allah, bize lütfetmiş olmasaydı, bizi de yerin dibine geçirirdi. Demek ki kâfirler iflah olmayacak” demeye başladılar.” Kasas/76-82

Başka bir ayette: “Eğer Allah, bu dünyada kullarına bol bol rızık vermiş olsaydı, yeryüzünde azgınlıkta bulunurlardı. Fakat O ne kadar dilerse, o kadar ikram etmektedir. Çünkü O, kullarının ihtiyaçlarından tamamıyla haberdardır ve onları görmektedir.” Şura/27

Rızkın şer'i anlamı ehli sünnete göre sözlük anlamıyla aynıdır. Buna binaen rızık hem helalı hem de haramı kapsar. Rızık konusunda helal ve haram ayrımı yapılmıyor nitekim bu ayrım farklı yerde yapılır. Şüphesiz yüce Allah sadece temiz ve helalı kabul eder.

Sonuç olarak insanoğlu bir şeye sahip olmadan veya bir şeyden istifade etmeden ölürse demektir ki bu Allah'ın ona yazdığı rızıktan değildir. Veleve ki bir iş yapar ve ücretini almadan ölürse demektir

ki bu kişi söz konusu dünyada alacağı rızık değildir. Bir hasta iyileşmeden veya sağlıklı bir hayat sürdüremezse demektir ki ona nasiplendirilmiş bir sağlık rızıkı yoktur. Böylece onun sahip olmadığı, ağzına girmediği şeyler onun rızıkı değildir.

Abdullah bin Mesud Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Cennete götüreceğ bir amel yoktur ki ben size ondan haber vermemiş olayım, aynı şekilde cehenneme götüreceğ bir amel yoktur ki ben sizi ondan alıkoymayayım. Hiç kimse rızıkın geç gelmesinden endişe etmesin, zira Cebrail içime şöyle seslendi: Hiç kimse rızıkını tamamlamadan dünyadan çıkmaz. Ey insanlar Allah'tan korkun ve rızıkı güzelce talep edin. Şayet birinizin rızıkı gecikirse Allah'ın masiyetinde aramasın. Allah'ın fazlı, masiyetle elde edilmez. (Hakim mustedrek 2189, elbani sahihun liğeyridi dedi)

En iyisini Allah bilir.